

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЗИКА, ЕЛЕКТРОНІКА,
ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

ФЕЕ :: 2018

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 05–09 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

Фотоефект у приладовій структурі на основі гетеропереходу SnS/CdS

Подопригора О.О., студент; Єрмоменко Ю.С., мол. наук. співроб;
Возний А.А., аспірант; Фролов А.І., студент; Опанасюк А.С.,
професор

Сумський державний університет, м. Суми

В наш час відбувається активний пошук перспективних матеріалів та розробляються нові підходи до створення приладових структур з підвищеною ефективністю перетворення сонячної енергії в електричну. Для створення фотоперетворювачів (ФЕП) третього покоління в якості поглинального шару сьогодні почала використовуватися сполука сульфиду олова, яка відноситься до групи A_4B_6 . SnS – нетоксичний, дешевий матеріал, складові елементи якого широко розповсюджені у земній корі. Як віконний шар у таких ФЕП звичайно використовується CdS. В роботі було створено та вивчено основні робочі характеристики сонячних елементів на основі гетероструктури ІТО/CdS/SnS.

Напівпровідникові шари SnS, CdS отримувались випаруванням шихти в квазізамкненому об'ємі з використанням установки ВУП-5М на очищених скляних підкладках з нанесеним струмопровідним шаром ІТО. Сполука CdS, що має n -тип провідності, випаровувалася при температурі випарника $T_e = 700$ °C та осаджувалася при $T_s = 450$ °C. На цей шар конденсувалася плівка SnS p -типу провідності - при $T_e = 725$ °C та $T_s = 250$ °C. Час нанесення напівпровідникових шарів відповідно становив 3 хв. для CdS і 2 хв. для SnS. Для визначення основних робочих характеристик сонячних елементів (напруги холостого ходу V_{oc} , густини струму короткого замикання J_{sc} , фактору заповнення вольт-амперної характеристики (FF) і коефіцієнту корисної дії η) при кімнатній температурі були зняті та проаналізовані їх темнові та світлові вольт-амперні характеристики (ВАХ). Вимірювання світлових ВАХ проводилося з використанням симулятора сонячного випромінювання в умовах АМ-1,5.

В результаті досліджень встановлено, що темнові ВАХ гетеропереходу n -CdS/ p -SnS мають типовий діодний характер з коефіцієнтом випрямлення струму 200 при нарузі 0,5 В. При освітленні в приладі спостерігався фотоелектричний ефект. Аналіз світлових ВАХ свідчить, що відповідні сонячні елементи мали наступні характеристики $V_{oc}=0,058$ В, $J_{sc}=3,38$ мА/см², $FF=0,41$ та $\eta=0,095$ %.